

Příručka pro řidiče a opraváře automobilů - II. díl

Karel Horejš, Vladimír Motejl a kolektiv

Nové (v pořadí již čtvrté) vydání publikace, které je rozčleněno do tří dílů, je zpracováno pro potřeby výuky oborů automechanik, autoelektrikář, autolakýrník, diagnostik a autoklempíř. Obsahově je použitelná u všech oborů zabývajících se přípravou žáků v oborech autoopravárenství a diagnostiky, ale uplatnění najde i v dalších profesích působících v autoopravárenství. Vítanou pomůckou je i pro autoškoly, vzdělání pracovníků dopravních a servisních firem, ale i domácí kutily.

Druhý díl se věnuje druhům, konstrukcím, účinnosti motorů a jejich použití v dopravní technice, dále zapalování, žhavení, palivovým systémům a vstříkovaní, chlazení, regulaci teploty, filtraci, ventilaci, klimatizaci, ale zahrnuje také řídicí jednotky, diagnostiku motoru či emise, katalyzátory, lambdasondy, speciální filtry, přepouštěcí ventily, regulační systémy a jejich řídicí jednotky, emisní normy. Nechybí ani kapitoly o motorových palivech a mazivech. Součástí publikace je řada podrobných názorných technických náčrsků, vyobrazení a fotografií.

Doporučená cena: 499 Kč
377 stran, barevná příloha
Vydavatel: Littera, www.littera.cz

Příručka pro řidiče a opraváře automobilů aneb jak vznikla první česká „autoservisní“ encyklopedie?

Vydání první v roce 1998

Již více než dvanáct let se můžeme na knižním trhu odborné a vzdělávací literatury setkávat s autorskou dvojicí Vladimír Motejl a Karel Horejš (Učebnice pro řidiče a opraváře

automobilů) nebo nově Karel Horejš a Vladimír Motejl (Příručka pro řidiče a opraváře automobilů). Uplynulé „dvanáctiletí“ prověřilo nejen dobrou spolupráci obou autorů, ale především také životaschopnost této literatury, která je od prvo počátku vydávána brněnským nakladatelstvím Littera. O své zkušenosti z tvorby tak náročných knih jako jsou odborné publikace, se s námi podělil Karel Horejš, vedoucí kolektivu autorů.

Co vás vedlo k vytvoření zcela neznámého a nového autorského kolektivu, zejména v době poklesu odbytu technické literatury?

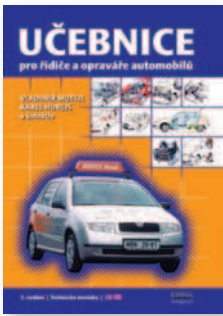
V prvo počátku to byla spíše náhoda, tak jak to v životě bývá. V té době jsem byl vrcholným aktivním funkcionářem SISA a pravidelně jsem přispíval odbornými články, ostatně stejně jako doposud, do řady motoristických časopisů. V oboru pracuji více než třicet let a z osobních zkušeností vím, že další vzdělávání při náběhu nové dopravní techniky a jejího servisování je základním předpokladem pro úspěšný servis. Proto bylo mým krédem předat znalosti a poznatky dále, tedy nejen pro širší využití motoristické veřejnosti, ale i pro oblast školství.

Tento moment mé činnosti se líbil nakladateli Karlu Kovaříkovi, který mě spojil s Vladimírem Motejlem. Společně jsem konstatovali, že pro obor učňovského školství a pro doškolování v oboru automechanik, opravář chybí potřebná souhrnná technická literatura. Ale nejen pro tento obor, zejména v období let 1996 až 1998, ale i později, si řada motoristů opravovala automobily svépomocí a chyběl jim přísun nových informací.

V roce 1998 tak spatřilo světlo světa první vydání Učebnice pro řidiče a opraváře automobilů, které bylo expedováno, tuším v nákladu pěti tisíc kusů o rozsahu 504 stran, a bylo rozebráno.

To jistě vyvolalo potřebu dotisku nebo druhého vydání. V čem se od původního liší?

Druhé vydání zahrnuje především technické rozšíření o novinky, respektive o kapitoly, které v prvním vydání chyběly, např. Aktivní a pasivní bezpečnost dopravní techniky, Nové

Vydání třetí v roce 2004

konstrukce motorů, přibyla nová kapitola Pneumatiky a vznikl také rejstřík tabulek a obrázků pro větší přehlednost. Vše se podařilo stěsnat do šesti set stran.

Ani to ale nebyl konec. Jaké novinky následovaly ve třetím vydání?

Tady došlo k zásadnímu zlomu v rozšíření objemu poskytovaných technických informací v učebnici. Jednak jsme získali podporu firem jako Škoda-Auto, Iveco, Tatra a dalších, takže jsme mohli učebnici rozšířit o nové technické informace a vydat i dvě CD, která byla součástí knihy. Jednak jsme na CD převedli řadu ČSN tabulek, podkladů o lepení ve prospěch tištěného textu a dále jsme zveřejnili i praktickou dílnu z časopisu Auto-expert. Všichni čtenáři a uživatelé knihy na přivítali komplexní technický přehled stavby automobilů Škoda na CD. Kromě

Vydání čtvrté 2009, 2010

rozšíření a úpravy stávajících kapitol jsme podpořili i znovu se těžce obnovující obor lakýrnictví, který byl v té době dosti přehlížen. Měli jsme upřímnou radost z toho, že šla kniha rychle na odbyt i po dotisku, takže přišel čas přemýšlet jak dále.

Dostáváme se k přípravě čtvrtého vydání v roce 2008.

Ukázalo se jako zlomové, proč?

Věřte nevěřte, bylo docela velmi těžké rozhodovat a nakonec rozhodnout, co má publikace vůbec obsahovat. Jednak jsme

byli poněkud nepřímo podrobena kritice za název učebnice, protože všichni se cítili být machry a manažery ve svém oboru a možná se poněkud styděli za název „učebnice“. Ale z tohoto pohledu došlo pouze ke změně názvu, nikoliv obsahové stránky, která se naopak významně rozšířila.

Dalším momentem zůstal kompromis mezi stávajícími nároky učňovského školství a potřebami dalšího postgraduálního, respektive doškolovacího procesu různých firem a vyššího odborného, respektive vysokoškolského vzdělávání. V tomto období se zřejmě jedná o určitý generační střet zájmů, jehož vrcholem je i terminus technicus „státní maturita“ a od tohoto tématu se odvozuje vývoj v učňovském a dalším školství.

Ačkoliv se vývoj techniky významně rozšiřuje, je tedy třeba mít k dispozici i rozšířené učební osnovy pro přípravu nových generací automechaniků, lakýrníků, diagnostiků, klempířů a dalších oborů, realita po přijímání zkouškách pro školní rok 2010/2011 je poněkud jiná. Neobsazené výukové kapacity škol, zkracování pracovních úvazků pedagogů mají možná za následek i určitou neochotu rozšíření učebních osnov v daných oborech. Ať se na mne nezlobí prezident SAČR Josef Lhoták, ale tomu dnes nezabrání ani žádná soutěž „Automechanik roku“. Pokud nedojde k určitým pozitivnějším změnám v systému učňovského školství a k odstranění lobbingu v prodeji odborné literatury na školách, která ne vždy obsahově odpovídá vývoji techniky ve světě.

Proto jsme se rozhodli nepodlehout výše jmenovaným tlakům a trendům, a zejména neustupovat z odborného obsahu knihy. Technických novinek v produkci dopravní techniky je řada, ale nelze je odtrženě prezentovat bez ohledu na minulý vývoj, a proto jsme došli k rozhodnutí rozdělit Příručku pro řidiče a opraváře automobilů do tří dílů dle odborných návazností a tematiky.

Mohl byste je všechny představit?

První díl „Podvozek motorového vozidla (historie, současnost a moderní trendy stavby karoserií, podvozků, řízení a brzd dopravní

techniky, diagnostika závad)“, který vyšel loni, má celkem 358 stran textů, obrázků, tabulek a textových, tabulkových a obrazových rejstříků včetně dvou CD s rozšířením technických specifikací vozidel Škoda, praktické dílny, technické tabulky, lepení. Celkem tak má jen první díl více než dalších 450 stran textů a obrazové dokumentace. Navíc zahrnuje i první část zpracování kovů pro oblast výuky opravářů karoserií včetně lakování.

Druhý díl „Motory, paliva, emise, diagnostika (druhy, konstrukce, účinnost motorů a jejich použití v dopravní technice, zapalování, žhavení, palivové systémy a vstřikování, chlazení, regulace teploty, filtrace, ventilace, klimatizace, řídicí jednotky, motorová paliva, motorová maziva, diagnostika motoru, emise, katalyzátory, lambdasondy, speciální filtry, přepouštěcí ventily, regulační systémy a jejich řídicí jednotky, emisní normy,“ který aktuálně vychází, má dalších 386 stran textů, obrázků, tabulek a rejstříků.

Třetí díl věnovaný autoelektrice, který nyní připravujeme, bude zaměřen na kompletní stavbu elektrického vybavení vozidel, nových součástí elektrovybavení a jeho diagnostiku. Předpokládaný rozsah by se měl pohybovat okolo pěti set stran. Byli bychom rádi, kdyby se dostalo čtenářům do ruky v září nebo v říjnu letošního roku.

Co byste vzkázal budoucím čtenářům?

Patříme sice ke starší generaci autorů, ale právě to nám umožňuje zúročit naše znalosti a poznatky z oboru, které můžeme v technické literatuře předat dál, budoucím generacím. Také nás těší zahraniční zájem o naši knihu, která byla přeložena do ruštiny, němčiny a angličtiny. Ať již dopadnou jednání o mezinárodních autorských právech jakkoli, důležitý je pro nás jako autorůský tým včetně vydavatele významný moment, že jsme tuto práci nedělali jen pro sebe nebo zbytečně, ale především pro výchovu nových odborníků.

red, foto Littera